

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Natuurtoets paraplubestemmingsplan Den Helder

Opdrachtgever:

projectnummer: P001221

Onderwerp: Natuurwaardenonderzoek paraplubestemmingsplan Den Helder

Datum: 06-03-2023

Inleiding

KADER

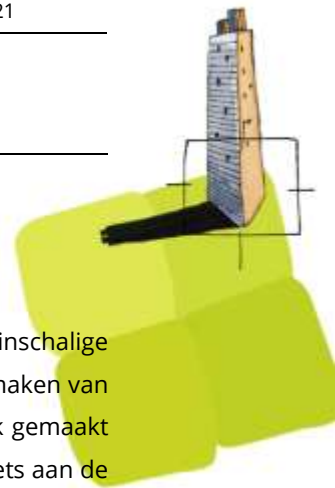
De gemeente Den Helder wil een paraplubestemmingsplan opstellen om een aantal kleinschalige ontwikkelingen mogelijk te maken binnen het gemeentegebied. Het gaat om het mogelijk maken van kleine windturbines en schuilstallen in het buitengebied. Ook worden opslagunits mogelijk gemaakt op bestaande bedrijventerreinen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een toets aan de natuurwetgeving uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of het plan effecten kan hebben op in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid beschermde soorten en gebieden. Vanwege de globale opzet van het plan, zonder vastlegging van exacte locaties, is het onderzoek beperkt tot een bureauonderzoek.

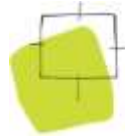
Bij een concreet voornemen voor de plaatsing van een kleine windturbines of een schuilstal kan een meer gedetailleerde natuurtoets worden uitgevoerd. In deze toets worden ook de specifieke kenmerken van een locatie beoordeeld, onder meer door een veldonderzoek uit te voeren. Een dergelijke meer specifieke toets is geen onderdeel van dit onderzoek.

VOORNEMEN

Het voornemen bestaat onder andere uit het mogelijk maken van kleine windturbines met een maximale hoogte van 15 meter. Daarnaast wordt het mogelijk gemaakt om een kleine windturbine op een gebouw te plaatsen waarvan de maximumhoogte 7 meter bedraagt, zolang de hoogte niet meer dan 15 meter boven maaiveld bedraagt. De kleine windturbines mogen uitsluitend worden geplaatst binnen de bouwvlakken van meer dan een hectare groot met een agrarische bestemming of een bestemming waar een stedelijke ontwikkeling mogelijk is (bijvoorbeeld Wonen of Bedrijf). Per bouwvlak is het mogelijk om maximaal één windturbine te plaatsen. Het plaatsen van windturbines binnen Natura 2000-gebieden, NNN en open agrarisch gebied wordt niet mogelijk gemaakt.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Daarnaast wordt de plaatsing van schuilstallen voor de huisvesting van hobbydieren. Toegestaan is een maximale oppervlakte van 30 m², een goothoogte van 2 meter en een nokhoogte van 3 meter. De schuilstallen moeten worden opgetrokken uit gepotdekselde houten gevelbekleding, waarbij geen sterk contrasterende felle of bonte kleuren zijn toegestaan, en een schuine afdekking met een dakbedekking van bitumen singels, leitjes of donkere dakpannen. Een groen sedumdak is ook toegestaan. De constructie mag maximaal drie dichte wanden hebben. Een schuilstal mag enkel worden opgericht op percelen met de bestemming agrarisch, waarbij sprake moet zijn van een goede landschappelijke inpassing. Schuilstallen dienen aan de randen van het perceel te worden gepositioneerd of in de hoek van een perceel bij voorkeur aansluitend bij bestaande opstanden. Het dient te gaan om een solitair gelegen weiland. Indien een weiland aansluit op het huisperceel van de aanvrager, dient de schuilgelegenheid binnen het bouwperceel en binnen de vigerende bebouwingsvoorschriften te worden gerealiseerd. Schuilstallen in natuur- en bosgebieden niet zijn toegestaan. Verder wordt het mogelijk gemaakt om bij bedrijven opslagunits te realiseren met een oppervlakte van minimaal 100 m². Voorwaarde is dat deze alleen mogelijk worden gemaakt conform de huidige bouwregels (de huidige planologische ruimte).

PLANGEBIED

Het plangebied bestaat uit het buitengebied van de gemeente Den Helder. Specifiek omvat het plangebied de gronden van de volgende vigerende bestemmingsplannen:

- LANDELIJK GEBIED 2011 (vastgesteld 2013-07-01)
- Bestemmingsplan Kooypunt 2012 (vastgesteld 2014-06-16) *
- Bestemmingsplan Julianadorp Zuid-Oost 2010 (vastgesteld 2010-10-04) *
- Rijksweg 109 (vastgesteld 2016-09-12)

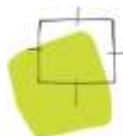
*) Alleen het grondgebied dat onderdeel is van het buitengebied

Dit betreft een groot gebied dat globaal ligt ingeklemd tussen de Den Helder in het noorden het open agrarisch gebied van de gemeente Callantsoog in het zuiden, de Rijksweg in het oosten en de Noordzee met aangrenzende stranden en duinen in het westen.

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

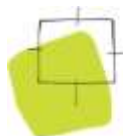
Uit het raadplegen van de gegevens van de afgelopen 5 jaar in de Nationale Database Flora en Fauna² op 1 september 2022 blijkt dat in het plangebied en de directe omgeving veel beschermde dieren en plantensoorten bekend zijn. Het gaat hierbij om vaatplanten, vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, amfibieën, ongewervelden, reptielen en een vissoort (noordzeehouting).

In en in de omgeving van het plangebied zijn twee beschermde plantensoorten bekend, namelijk groot spiegelklokje en grote leeuwenklauw (NDFF). Van beide soorten is één waarneming bekend in of nabij het plangebied. Deze zeldzame soorten stellen hoge eisen aan de groeiplaatsen, waardoor de kans nihil is dat deze voorkomen op een locatie waar een kleine windturbine, schuilstal of opslagunit wordt geplaatst. Ook andere beschermde plantensoorten die niet bekend zijn uit het plangebied stellen hoge eisen aan de groeiplaats en zijn gewoonlijk beperkt tot voedselarme bodems. Bij een concreet voornemen kan worden bepaald of beschermde plantensoorten op een locatie voorkomen.

Uit het plangebied en de directe omgeving is een aantal vleermuissoorten bekend, te weten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, watervleermuis, baardvleermuis en tweekleurige vleermuis (NDFF). Veel van deze soorten zijn één of enkele keren waargenomen. Alleen de soorten gewone en ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis zijn meer dan tienmaal in het plangebied waargenomen.

Meervleermuis, watervleermuis, baardvleermuis, tweekleurige vleermuis en kleine dwergvleermuis zijn door de eisen aan hun leefomgeving en/of grote zeldzaamheid nauwelijks op locaties te verwachten waar ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Rosse vleermuis is een soort die graag op grote hoogte foerageert en zal zodoende ook niet veel op locaties van kleine windturbines foerageren. De andere soorten (gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis) kunnen door hun eisen aan het biotoop, het foeragegedrag en de verspreiding regelmatig op plaatsen voorkomen waar ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Op locaties waar doorlopende bomenrijen of brede watergangen aanwezig zijn, kan ook sprake zijn van vliegroutes van vleermuizen.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

Uit het plangebied en omgeving is een fors aantal vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen bekend (NDFF). Met name de meer algemene soorten die graag op agrarische erven broeden en/of in agrarisch gebied foerageren, zoals huismus, kerkuil en buizerd, zijn ook te verwachten op de locaties waar ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Verder zijn meer algemene soorten als roek en buizerd nabij de kleine windturbines en schuilstallen te verwachten.

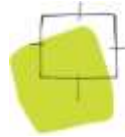
Behalve vogels met jaarrond beschermde nesten, kunnen ook andere vogels broeden op de locaties waar ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Te verwachten zijn vooral vogels van erven en bedrijventerreinen, zoals spreeuw, houtduif en boerenzwaluw. Bij de ontwikkeling van de schuilstallen kan het ook gaan om akker- en weidevogels, zoals Kievit en scholekster.

In het plangebied en omgeving is een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten bekend (NDFF), waarvan een deel ook verblijfplaatsen kan hebben op locaties waar ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, zoals huisspitsmuis, veldmuis, egel en haas. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Uit het plangebied zijn ook de niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten boomarter, bunzing en wezel bekend (NDFF). Met name wezel en bunzing kunnen voorkomen op locaties waar ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Deze soorten komen namelijk regelmatig voor in het buitengebied en kunnen op of nabij agrarische erven verblijfplaatsen hebben.

Het is mogelijk dat locaties in het plangebied waar ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt geschikt landbiotoop vormen voor amfibieën, zoals de algemene soorten bastaardkikker, meerkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander die uit het plangebied bekend zijn (NDFF). Voor deze algemene amfibieënsoorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

De niet-vrijgestelde amfibieënsoorten kamsalamander en rugstreeppad zijn ook bekend uit het plangebied en omgeving (NDFF). Bij kamsalamander gaat het om slechts één waarneming uit de bebouwde kom van Julianadorp. Deze soort zal niet voorkomen op de locaties in het plangebied waar ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Bij rugstreeppad, waarvan 76 waarnemingen bekend zijn, ligt dit anders. Deze soort komt voor op agrarische erven en bedrijventerreinen als hier vergraafbare grond of materialen aanwezig zijn waaronder rugstreeppadden kunnen wegkruipen. De soort kan zich zelfs voortplanten op de erven en bedrijventerreinen indien hier ondiepe plassen of met water gevulde rijsporen aanwezig zijn. Aanwezigheid van rugstreeppad kan daarom niet op voorhand worden uitgesloten.

In de omgeving van het plangebied is de reptielensoort zandhagedis bekend (NDFF). Zandhagedis komt uitsluitend voor in de zandige duingebieden ten westen van het plangebied. De soort kan worden uitgesloten op locaties waar ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt.

De beschermde vissoort noordzeehouting is bekend van één waarneming nabij het plangebied in het Marsdiep (NDFF). Aanwezigheid van deze en andere beschermde vissoorten op locaties waar ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, kan worden uitgesloten.

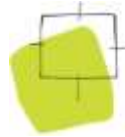
Uit het plangebied en de directe omgeving zijn drie beschermde dagvlindersoorten en één beschermde libellensoort bekend (NDFF). Duinparelmoervlinder en kommavlinder zijn beperkt tot schraalgraslanden in duingebieden en kunnen worden uitgesloten op de locaties waar ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. De dagvlindersoort grote vos komt voor in lichte bossen, lanen, houtsingels en boomgaarden met de waardplanten voor de rupsen, zoals boswilg, iep en zoete kers. Ook voor deze soort vormen de duinen geschikt leefgebied, maar de soort kan ook voorkomen buiten de duinen. Deze soort is zeer zeldzaam in het plangebied en omgeving met negen waarnemingen op slechts twee locaties. De kans dat grote vos voorkomt op de locatie waar ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt is nihil, omdat de schuilstallen en kleine windturbines alleen op agrarische bouwvlakken, bedrijventerreinen (opslagunits) of in open agrarisch gebied (schuilstallen) mogen worden geplaatst waar gewoonlijk geen geschikt leefgebied aanwezig is. De libellensoort gevlekte witsnuitlibel is gebonden aan wateren met een goede waterkwaliteit en een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie, zoals duinmeertjes. Deze soort kan worden uitgesloten op de locaties in het plangebied waar ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt.

TOETSING

De kans dat beschermde plantensoorten voorkomen op een locatie waar een kleine windturbine of schuilstal wordt geplaatst is nihil. Bovendien kan bij een concreet voornemen worden bepaald beschermde plantensoorten op een locatie voorkomen, zodat bij de exacte locatiebepaling voor de plaatsing van een kleine windturbine of schuilstal rekening kan worden gehouden met de eventueel aanwezige groeiplaatsen. Negatieve effecten op beschermde plantensoorten zijn niet te verwachten.

Als gevolg van het plaatsen van de kleine windturbines, opslagunits of kleine schuilstallen gaan naar verwachting geen vleermuisverblijfplaatsen verloren, aangezien de kans door het geringe ruimtebeslag of de locaties waar ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt uiterst klein is dat voor de plaatsing gebouwen gesloopt of bomen gekapt worden, te meer omdat bij een concreet plan rekening kan worden gehouden met eventueel aanwezige verblijfplaatsen.

Windturbines kunnen in potentie wel zorgen voor verstoring en voor aanvaringsslachtoffers onder vleermuizen. Er is nog weinig bekend over de effecten van kleine windturbines op vleermuizen. Enke-

le studies beschrijven de effecten van kleine windturbines op het foerageergedrag van vleermuizen. Uit deze studies komt naar voren dat lagere aantallen foeragerende vleermuizen worden waargenomen tot op in ieder geval 20-25 meter afstand van de kleine turbines (Minderman et al., 2012³; Minderman et al., 2017⁴). Minderman et al. (2017) geven aan dat effecten van windturbines tot op 100 meter afstand meetbaar zijn, maar dat de verstoring vermoedelijk voor het grootste deel binnen 25 meter afstand van de windturbines plaatsvindt. Gelet op de grote foerageergebieden van vleermuizen, zal bij één windturbine op een erf geen sprake zijn van negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied, temeer omdat naar verwachting veel kleine windturbines in relatief intensief beheerde agrarische gebieden zullen worden geplaatst. Hetzelfde gaat op voor de schuilstallen die door de geringe grootte weinig ruimte innemen en gewoonlijk in intensief beheerde agrarische gebieden zullen worden geplaatst. Deze agrarische gebieden hebben geen hoge kwaliteit als foerageergebied voor vleermuizen.

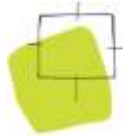
Voor het risico op aanvaringsslachtoffers is relevant welke soorten worden verwacht rond de windturbines. Daarnaast is de vlieghoogte van de te verwachten soorten relevant. Van de uit de omgeving van het plangebied bekende en te verwachten vleermuissoorten foerageren gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis in open agrarisch landschap. Al deze soorten jagen op 5 tot 50 meter hoogte en daarmee op rotorhoogte van de kleine windturbines. Rosse vleermuis jaagt meestal echter op grotere hoogtes. Gewone grootoorvleermuis jaagt graag op agrarische erven en kan op rotorhoogte van de kleine windturbines vliegen. Minderman et al. (2015)⁵ berekenen op basis van gevonden slachtoffers bij kleine windturbines het aantal vleermuislachtoffers van 0,008 – 0,169 exemplaren/turbine/jaar. Doordat er weinig onderzoeken zijn gedaan naar aanvaringsslachtoffers bij kleine windturbines, moeten deze getallen vooral gezien worden als globale indicatie. In de provincie Groningen is inmiddels ook een onderzoek uitgevoerd naar aanvaringsslachtoffers bij kleine windturbines (Jonge Poerink & Van Houten – Munten⁶). Hierbij werden helemaal geen vleermuislachtoffers gevonden, maar er werden wel foeragerende en langsvliegende vleermuizen waargenomen nabij de kleine windturbines. Het ging hierbij om de soorten gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, rosse vleermuis, meervleermuis, watervleermuis en gewone grootoorvleermuis. Gewone en ruige dwergvleermuis waren daarbij de soorten die het meeste zijn waargenomen.

3 Minderman, J., C.J. Pendlebury, J.W. Pearce-Higgins, K.J. Park, Experimental Evidence for the Effect of Small Wind Turbine Proximity and Operation on Bird and Bat Activity. PLoS ONE 7(7): e41177. doi:10.1371/journal.pone.0041177

4 Minderman, J., M.H. Gillis, H.F. Daly, K.J. Park, 2017. Landscape-scale effects of single- and multiple small wind turbines on bat activity. Anim Conserv. DOI: 10.1111/acv.12331

5 Minderman, J., E. Fuentes-Montemayor, J.W. Pearce-Higgins, C.J. Pendlebury, K.J. Park, 2015. Estimates and correlates of bird and bat mortality at small wind turbine sites. Biodiversity and Conservation Volume 24, Issue 3, pp 467–482

6 Jonge Poerink, B. en S. van Houten – Munten, 2020. Eindrapportage effecten kleine windturbines vogels en vleermuizen. Ecosensys, rapportnummer 20190408

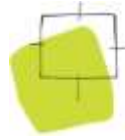
Gelet op de vlieghoogtes, het voorkomen binnen het plangebied, het voorkomen in relatief open gebieden en de waarnemingen in Groningen is te verwachten dat gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger het grootste risico lopen op aanvaringen bij windturbines in het plangebied. Indien een kleine windturbine wordt geplaatst op een locatie waar deze vleermuizen veel vliegen, zoals langs een vliegroute of nabij een verblijfplaats, is niet uit te sluiten dat meer dan incidenteel slachtoffers onder deze vleermuissoorten vallen en dat er sprake is van negatieve effecten op de populaties van deze soorten. Daarom is het nodig om bij concrete plannen voor de plaatsing van kleine windturbines te letten op de eventuele aanwezigheid van verblijfplaatsen en belangrijke vliegroutes van vleermuizen.

De plaatsing van kleine windturbines en schuilstallen mag niet plaatsvinden op locaties met bezette nesten van broedvogels of op locaties met jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels. Dit kan alleen bij een concreet plan worden beoordeeld. Negatieve effecten op nesten van vogels kunnen naar verwachting altijd worden voorkomen bij de positionering van de kleine windturbines, opslagunits en schuilstallen, vanwege het zeer geringe oppervlak dat wordt ingenomen door deze bouwwerken.

Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde niet-jaarrond beschermde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van het plan rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Verder zijn in potentie effecten door verstoring van foeragerende vogels en door aanvaringsslachtoffers onder vogels mogelijk door de kleine windturbines. Minderman et al. (2012) vonden geen effect van kleine windturbines op de dichtheid van foeragerende vogels nabij kleine windmolens. Per locatie zal hooguit een zeer klein gebied ongeschikt worden voor foeragerende vogels, omdat één kleine turbine per bouwvlak mogelijk wordt gemaakt. In de omgeving blijft in die gevallen in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig, gelet op het kleine invloedsgebied van de kleine windturbines. Negatieve effecten op vogels door verlies van foerageergebied zijn niet te verwachten.

Minderman et al. (2017) berekenen op basis van gevonden slachtoffers bij kleine windturbines het aantal vogelslachtoffers van 0,079 – 0,278 exemplaren/turbine/jaar, waardoor op basis van dit onderzoek niet meer dan incidentele slachtoffers bij een kleine windturbine te verwachten zijn. In Groningen is ook naar vogelslachtoffers bij kleine windturbines gezocht (Jonge Poerink & Van Houten – Muntten). Hier werden op 6 locaties met kleine windturbines bij 10 bezoeken per locatie in totaal 2 mogelijke slachtoffers gevonden. Het ging om een houtduif en een huiswaluw. Bij het onderzoek is ook gekeken in hoeverre vogels in de risicozone van kleine windturbines vliegen nabij de rotors. Hieruit

kwam naar voren dat de soorten huiszwaluw, torenvalk, boerenzwaluw, houtduif en gierzwaluw relatief vaak in de risicozone vliegen, waardoor deze soorten een hoger aanvaringsrisico hebben. Het plan kan leiden tot aanvaringssslachtoffers onder vogels bij een kleine windturbine, maar bij een goede locatiebepaling zal naar verwachting hooguit sprake zijn van incidentele slachtoffers. Om te voorkomen dat er meer dan incidentele slachtoffers onder vogels vallen, is het bij een concreet plan voor plaatsing van kleine windturbines nodig om bij de locatiekeuze te letten op aanwezigheid van nestplaatsen met de bijbehorende aanliegroutes van de hierboven genoemde risicosoorten en andere soorten die veel op agrarische erven broeden, zoals huismus en kerkuil. In dat geval kunnen negatieve effecten op de broedpopulaties van de getroffen soorten naar verwachting voorkomen worden.

De kans dat niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren en amfibieën voorkomen op locaties waar kleine windturbines, opslagunits of schuilstallen worden geplaatst is klein, maar bij kleine marterachtigen en rugstreeppad niet op voorhand uit te sluiten. Naar verwachting kan echter door het zeer geringe oppervlak dat een kleine windturbine, opslagunit of schuilstal inneemt voldoende rekening worden gehouden met eventueel aanwezige verblijfplaatsen of essentieel leefgebied, zodat een negatief effect op de te verwachten soorten kan worden voorkomen. Dit dient bij een concreet plan te worden beoordeeld. Hetzelfde geldt voor de minimale kans op de aanwezigheid van beschermde soorten ongewervelden.

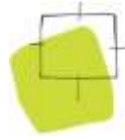
Als gevolg van de ruimtelijke ontwikkelingen kunnen tot slot verblijfplaatsen van enkele algemene amfibieën- en of zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Noord-Holland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND EN NATUURVERBINDINGEN

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd, is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Dit netwerk moet voldoende robuust zijn voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN en de bijbehorende natuurverbindingen is voor Noord-Holland uitgewerkt in de Omgevingsverordening NH2020.

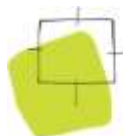
BIJZONDER PROVINCIAAL LANDSCHAP

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid (omgevingsverordening NH2020) wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bijzonder provinciaal landschap. Dat zijn gebieden die landschappelijk, aardkundig, ecologisch of cultuurhistorisch van bijzondere waarde zijn én niet vallen binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland.

INVENTARISATIE

Ten noorden en oosten van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Waddenzee en ten westen liggen de Natura 2000-gebieden Duinen Den Helder – Callantsoog en Noordzeekustzone.

De duingebieden aan de westzijde van het plangebied, randen van de Waddenzee ten oosten van het plangebied en het gebied De Nollen aan de noordzijde van het plangebied zijn in de Omgevingsverordening aangewezen NH2020 als NNN (zie figuur 1). Binnen het plangebied liggen geen gronden die zijn aangewezen als Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL).

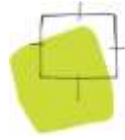

Figuur 1. NNN-gebieden weergegeven in groen. (bron: Omgevingsverordening NH2020, www.ruimtelijkeplannen.nl)

TOETSING

De schuilstallen, opslagunits en kleine windturbines mogen op grond van de regels niet in een Natura 2000-gebied worden geplaatst.

Het Natura 2000-gebied Duinen Den Helder – Callantsoog heeft alleen instandhoudingsdoelen voor habitattypen, zodat negatieve effecten door aanvaringslachtoffers of anderszins op voorhand kunnen worden uitgesloten. De Natura 2000-gebieden Noordzeekustzone en Waddenzee hebben wel instandhoudingsdoelen voor broedvogels en niet-broedvogels. Niet al deze broedvogels en niet-broedvogels verblijven continu in het Natura 2000-gebied. Sommige soorten, met name watervogels en steltlopers, kunnen ook in open agrarisch gebied foerageren. De broedvogels en niet-broedvogels van open kustgebieden en open agrarisch gebied, waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd, vliegen of foerageren echter niet of nauwelijks op en rond agrarische erven, vanwege de openheid van het landschap die deze soorten prefereren. De kans op aanvaringslachtoffers onder kwalificerende broedvogels en niet-broedvogels van de Natura 2000-gebieden Noordzeekustzone en Waddenzee door de plaatsing van kleine windturbines binnen bestaande bouwvlakken is daarom nihil. De plaatsing van de kleine windturbines op agrarische bedrijfspercelen zal dan ook niet leiden tot (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Ook de plaatsing van de kleine schuilstallen aan de rand van agrarische percelen, waar mogelijk aansluitend aan bestaande bebouwing of binnen het bestaande bouwvlak, zal ook niet leiden tot een noemens-

waardig verlies van foerageergebied van de aangewezen vogels, mede gelet op het kleine ruimtebeslag en de verstoring die al uitgaat van bestaande bebouwing en infrastructuur. Daarom zijn (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen door de plaatsing van schuilstallen eveneens niet te verwachten.

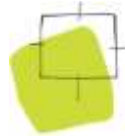
De plaatsing van opslagunits op bedrijventerreinen, binnen bestaande bouwrechten, zal niet leiden tot een noemenswaardige toename van het aantal verkeersbewegingen ten opzichte van de bestaande bouwrechten. Een toename van stikstofdepositie in stikstofgevoelige delen van Natura 2000-gebieden wordt dan ook niet verwacht. Ook de schuilstallen en de windturbines zorgen niet voor een extra uitstoot van stikstof die kan leiden tot een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden.

Een ruimtelijk plan mag op basis van de Omgevingsverordening NH2020 geen nieuwe activiteiten mogelijk maken die leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, of tot een vermindering van de oppervlakte van het NNN of de natuurverbindingen, of van de samenhang tussen die gebieden. Aantasting van oppervlakte of de samenhang is niet aan de orde, omdat de kleine windturbines en schuilstallen niet binnen NNN of natuurverbindingen mogen worden geplaatst op grond van de regels.

De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN in en rond het plangebied zijn beschreven voor vier delen, namelijk:

- Het nollenlandschap
- Grafelijkheidsduinen
- Noordduinen, Mariëndal & Botgat
- Balgzand

Onder de wezenlijke kenmerken en waarden van deze vier gebieden, worden ook een aantal kenmerken en waarden van vogels en vleermuizen genoemd. Het gaat om de wezenlijke kenmerken en waarden, hoogwatervluchtplaats(en), vleermuizen, broedvogels van pioniervegetaties, vogels van heide en open zand, bos- en/of struweelvogels en weidevogels. Hiervan kunnen vleermuizen, weidevogels en in veel mindere mate vogels van hoogwatervluchtplaatsen en broedvogels van pioniervegetaties ook gebruik maken van het open agrarisch gebied om te foerageren of broeden. Het gaat hierbij echter om vogels van open gebieden die op of direct rond de agrarische erven niet tot nauwelijks voorkomen door het gebrek aan openheid. De kans op aanvaringssslachtoffers onder vogelsoorten van open gebieden die behoren tot de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN-gebieden is daarom nihil. Voor vleermuizen geldt dat de kans heel klein is dat vleermuizen die in de NNN-gebieden verblijven en die hier hoogwaardige natuur ter beschikking hebben om te foerageren ook buiten de NNN-gebieden foerageren in het open agrarisch gebied rond agrarische erven. De kans op aanvaringssslachtoffers onder vleermuizen die onderdeel vormen van de wezenlijke kenmerken en

waarden is daarom eveneens nihil. Een negatief effect op het NNN als gevolg van het plan is dan ook niet te verwachten.

Conclusie

Voor een globale toetsing van het paraplubestemmingsplan voor kleine windturbines, opslagunits en schuilstallen aan de natuurwetgeving is een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan uit het bronnenonderzoek.

Uit het natuurwaardenonderzoek komt naar voren dat er bij een concreet plan voor de plaatsing van een kleine windturbine, schuilstal of opslagunit moet worden bepaald of er sprake is van verblijfplaatsen, vliegroutes of een belangrijk foerageergebied van vleermuizen. Daarnaast is het nodig om te bepalen of nesten en/of functioneel leefgebied van vogels met jaarrond beschermde nesten en andere vogels met een hoog aanvaringsrisico (huiszwaluw, torenvalk, boerenzwaluw, houtduif en gierzwaluw) op deze locaties aanwezig is. Indien deze soorten in de omgeving aanwezig zijn, moet bij de positionering rekening worden gehouden met deze soorten, zodat het aanvaringsrisico wordt geminimaliseerd. In dat geval is niet meer dan een incidenteel slachtoffer te verwachten.

Verder dient bij de plaatsing aantasting en verstoring van bezette nestplaatsen van vogels en verblijfplaatsen van niet-vrijgestelde amfibieën (rugstreeppad) en grondgebonden zoogdieren (kleine marterachtigen) te worden voorkomen.

Mede omdat het plaatsen van kleine windturbines en schuilstallen binnen NNN en Natura 2000-gebied niet mogelijk wordt gemaakt, zijn geen negatieve effecten op deze de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de oppervlakte, samenhang en wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN-gebieden te verwachten.